



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Jacobi Alvarez de Paz Opera**

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

**Álvarez de Paz, Jacobo**

**Lvgdvni, 1611**

Quòd religiosus perfectionis amator à congressu parentum, &  
propinquorum abstineat. Cap. xxv.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

& penuria: quàm compatiens afflictioni. Quomodo condescendit infirmi imperfecti: quomodo omne scandalū cauebat: quomodo peccatores nō spreuit: quomodo pœnitētes clementer suscepit: Quā placidus in omnibus dictis suis: quām studiosus ad orationem: quām promptus in ministrando sicut ipse dixit. Ego in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.]

Item quam sobrius ad vigilias; quām obediēs parētib. Quomodo omnia iactantiam, & singularitatis ostentationem declinauit: quomodo omnē gloriam, & potestatem huius mundi fugit, & multa alia ipsius acta memoria tuæ propinqua sint, vt in omnibus factis, & verbis tuis sēper ad hūc quasi exemplar respicias, incedens stās, sedēs, & comedens, taceas, & loquens, solus, & cum aliis. Et ex hoc magis diliges eum, & familiaritatis eius gratiam, & fiduciā afflequetis, & in omni virtute perfectior eris. Et hæc sit sapiētia tua, & meditatio, & studium, semper aliquid de ipso cogitare, vnde vel prouocetis ad imitandum eum, vel afficiaris ad eum amandum.] Et quidē ita omnia, & alia particularia, deuotē in Christo cōsiderāda sunt, & prae oculis semper habēda, vt in quocumque opere, quod exequimur, hūc sanctitatis præceptorem inspiciamus, & qualiter ille in simile opus incūbebat, taliter nos operari curemus. Ad id enim hortatur Paulus cū ait: Estote imitatores Dei, sicut filij charissimi: & ambulate in dilectione, sicut & Christus dilexit nos.] Vt quemadmodum filij nō tantum patrum suorum opera, sed etiam modū agēdi præferre solēt, ita & nos filij Christi Iesu in operibus sanctis, atque in modo ac ratione eas præstādi eum diligenter imitemur. Nec solum fratres diligamus, verum & in modo diligēdi, quantum fuerit nobis possibile, ad eū propius accedamus. Atque huic studio sequendi Dominum lux cœlestis promissa est: nam ipse ait: Ego sum lux mundi; qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ.]

Prorsus ita est Domine: Tu lux mundi es, nam & ignorantia nostrā tenebras destruis, & mysteriōrū cœlestium, ac verā & perfectā virtutis cognitionē infundis. Si te sequimur, id est, si te pro modulo nostro imitamur, & eo modo, quo tu operaberis salutem nostram in medio terræ; nos eandem salutem nostram operari contendimus, nequaquam ambulamus in tenebris, neque gressus nostros in caligine peccatorum desigimus, sed vitale lumen, quod nos ad vitam ducit, & à te vera vita progreditur, & in æternam vitam nos inuehit, te donante, & mittente, suscepimus.

Alias verò actiones, quas Christus per seipsū non exercuit, vt Beatam Virginem deprecari, sanctos inuocare, aut propria nostra peccata deslere, ita assumamus, qualiter ipsū Dominum similes alias admisisse, aut qualiter istas, si ipsum deceret, se admisisse fuisse intelligimus. Christus enim, qui datus est nobis in doctorem vitæ, atque in magistrū cœlestis discipline, ita vitam suam temperauit, vt sanctissimis operibus suis, qualiter omnia bona opera à nobis præstāda sint, perspicue docuerit. Et ideo formam statuum, qui dignitati eius non repugnabant, manifestē suscepit. Nam & se Prælatū exhibuit, cū discipulos suos edocebat, & familiā illā gubernabat; & se subditum præbuit, cū matri & nutritio subdebatur, vt Lucas ait, & coram impiis iudicibus sactus iudex viuorum, & mortuorū ea humilitate, & modestia, ac si esset subditus, stetit Desertūpetij, vt formam viuendi solitarii daret, & ciuitates, ac turbas frequentauit, populosque docuit, vt prædicatores in circumspēctione morū, & in zelo animarū instrueret. Virgo fuit, & virginittatis decus pulcherrimū, vt

virgines edoceret: & sponsus Ecclesiæ tenerim us vt coniugatos in honestate, & in amore erga coniuges erudiret. Ipse Rex, qui reges docet amare iustitiam, ipse Pontifex summus, qui Pontifices & Episcopos ad imitationem suæ benignitatis & puritatis inducit. Eum ergo, qui se omnia omnibus facit, facile erit ad omnia bona in magistrum trahere, & cum in omnibus bonis actionibus imitari. Id autem ego puto deargentare pennas nostras in conuersatione Saluatoris, vt in morem columbæ ad perfectionis fastigium euolemus. Si dormiatis inter medios clericos, inquit Dauid, pennæ columbæ deargentatæ.] Et vnde pennæ deargentatæ ei, quæ inter clericos dormit, & semper inter mille occasiones peccandi, requiescit? Et quomodo columba illa anima, quæ inter coruos habitat, & dolis ac mendaciis huius sæculi circumseptæ est? Certè columba, quia licet corpore in sæculo, tamen corde in petra, id est, in vulneribus Christi commoratur, & pennæ eius deargentatæ, id est, opera sancta, atque perfecta, quia Christum ipsum vera imitatione sequitur. Hæc imitatio facit, vt à clericis nigredinem non contrahat, & ex peccandi occasione, vulnus peccati nō accipiat. Christus ergo caput nostrum est, vnde ab eo, cœu à capite omnes actiones nostræ virtutis influxum expectent. Tunc autem expectant, cū per gratiā huius capitis operamur, & ei operum imitatione coniungimur. Et felix membrum, vt Bernardus ait, quod huic adhæserit per omnia capiti, & sequetur illud quocumque ierit, quia sic sensum & vitam accipiet, & influxum alterius capitis, scilicet iniqui hostis, effugiet. Christus tandem Creator noster est, qui sicut nos diuina sua virtute creauit, ita & suæ humanitatis imitatione reformat, & imaginem suam peccatis nostris scdatam, ad gratiæ nitorem & sanctitatis pulchritudinem reuocat. Quare, vt hunc nitorem adipiscamur, eum mens nostra contempletur, eum affectus complectatur, & ipsum actio & vita semper imitetur. Sic Christiformes efficiemur, & à Patre, vt filij charissimi diligemur, & cum naturali filio, nos in filios adoptati, per omnem æternitatem regnabimus. Amen.

*Quod religiosus perfectionis amator, congressu parentum & propinquorum abstineat.*

CAPVT XXV.



STA Christi Saluatoris nostri in omnibus imitatio tati pōderis est ad perfectionem, quam querimus, assequendam, vt ferè nullo negotio omnia assequenda perfectionis instrumēta suppeditet, & omnem in sollicitam animam perfectionē inducat. Sicut enim qui mille recepit, nisi ingratiſſimus sit, & durissimus, facile vnum saltem ex tot acceptis reddet, ita qui opera Christi tam magna, tam mirabilia, sui causa facta considerat, facile, vt gratus existat, & vt suo profectui contulit, similia, opera, quantum humana fragilitas tulerit, in obsequium sui benefactoris restituet. Hæc verò manifeste sunt perfectionis gradus, quos, qui vnum post alium ascenderit, nequaquam in imo perſister, sed tandem ad optatam sanctitatem perueniet. Iam igitur Christi imitatores, in istud omnis virtutis exemplar oculos mentis intendant, & hoc documentum, quod sequitur, (& ad perfectam parentum & co-

gnatorum

Luce. 22.

Ephes. 5.

Ioan. 8.

Luce. 2.

Psal. 67

Bernardus  
in epistola  
ad romanos.

1. Cor. 7.

Luce 2.

Matt. 12.

Lauren  
Iustin. in  
ligno vitis  
israël. de  
obed. c. 3.

Hebr. 7.

Climac.  
gradu 3.  
de pere-  
grinatio-  
ne.

gnatorum derelictionem pertinet) non repugnan-  
ter, sed libenter suscipient. Nam ipse Dominus,  
vt huius renunciationis formam religiosis exhi-  
beret, puer duodennis parentes reliquit, & in tem-  
plo remansit, vt his, quæ æterni Patris sui erant,  
dum interrogat, & audit legis doctores, insisteret.  
Et instante iam prædicationis tempore dulcissimæ  
Matri valefecit, & ab eius, quæ proculdubid impedi-  
mento non esset, elongatus consortio, muneri  
prædicationis incubuit. Cumque semel docens in  
domo Matrem, & cognatos pro foribus stantes, &  
ei loqui desiderantes audisset, omni affectu sangui-  
nis, & carnis exutus, dixit: Quæ est mater  
mea, & qui sunt fratres mei? quasi diceret: Ego  
formam eorum, qui mundum relicturi sunt, præ-  
ferens, & ad munus prædicationis dimissus, ma-  
trem, aut cognatos terreno affectu non agnosco.  
Quem esse sensum illius interrogationis sequentia  
verba declarant. Digito namque monstratis disci-  
pulis, subiicit: Ecce mater mea, & fratres mei. Qui-  
cumque enim fecerit voluntatem patris mei, qui  
in cælis est: ipse meus frater, & soror, & mater  
est. ] Quæ mirabili sententia patefacit, quos nos,  
qui mundum abieciimus, patres, & matres, & fra-  
tres, & forores, & cognatos habere debeamus: eos  
scilicet eiusdem propositi socios, quos nouerimus  
ad explendam diuinâ voluntatē excitatores. Ideo  
que Laurentius Iustinianus hunc eandem locum  
tractans, hæc scribit: Quare sic respondit Dominus  
Iesus: Vtique propter nos, vt conuersos ad Domi-  
num, tam non sollicitet cura parentum carnalium.  
& necessitudines illorum non impediant exercitium  
spirituale. Quamdiu enim in mundo sumus, debito-  
res nos consistit esse parentum. Postquam verò per  
obedientiam nosmetipsos reliquimus, nos ab eorū  
necessitatibus cognoscamus esse solutos. ] Passio-  
nem etiam, & mortem subiturus solus sine matre,  
& cum suæ œconomia testibus in hortum secessit,  
vt ibi non delitesceret, sed ludam proditorem, &  
Iudeorum satellites, se comprehendere volentes,  
excoiperet. Et credo, quòd nisi propter mysteriū Ec-  
clesiæ sponsæ designandum, ac propter virginis cō-  
stantiam, & amorem declarandum, minimè Matrem  
iuxta crucem stantem admisisset. Tandem ipse fi-  
guratus est in sacerdote Melchisedech, de quo legi-  
mus: quòd erat sine patre, sine matre, sine ge-  
nealogia, neque initium dierum, neque finem habens.  
] Vt sic nos Deo per religiosam vitam consecrati,  
nec patrem in sæculo, nec matrem, nec genus  
habeamus, neque initium, neque finem seruendi  
Deo, respiciamus, sed semper ei famulari & vitam  
istam cum vita perpetua amando, & orando, & lau-  
dando continuare velimus.

Christi ergo Iesu imitationem arripientes, nos,  
qui ad vitam religiosam vocati sumus, parentes, fra-  
tres, cognatos, & omnem carnem, & sanguinem re-  
linquamus, & propinquorum colloquia, negotia, &  
curas fūditi a corde nostro eliminemus. Mala enim  
ingentia, quæ ex hac communicatione sequuntur,  
nos ad eam deserendam hortantur. Quæ Ioannes  
Climacus in rebus spiritualibus admodū exercita-  
tus, in hunc modum enarrat. Grauis est, & omnino  
vitabilis ad propinquorum, vel etiam extraneorum  
aliquem immoderata affectio, cum ea nos ad sæcu-  
larem sensum possit attrahere, ignemque compun-  
ctionis nostræ penitus extinguere. Sicut impossibi-  
le est, vno oculo in cælum, altero in terrâ aspicere,  
ita fieri nō potest, vt in his anima non periclitetur,  
qui corpore, & cognatione ab omnibus & propin-  
quis, & extraneis non se peregrinum fecerit. La-

bore ingenti, & fatigatione mores graues, & opti-  
mos acquirimus, & quos multo tēporis labore qua-  
tuerimus, fieri potest, vt vno momento temporis  
amittamus. Corruptunt enim bonos mores collo-  
quia mala, secularia simul, & turpia. Qui post abren-  
unciationem cum secularibus versatur, sine iuxta  
illos commanet, profusus aut in eisdem laqueos in-  
cider, aut cor in eiusmodi cogitatione inquinabit:  
aut certe, si non inquinatus fuerit, eos qui inquinan-  
tur, iudicans, atque condemnans, & ipse inquinabi-  
tur. ] Non damnat illos iste sanctus eremita, qui ali-  
cuius necessitatis, aut spiritualis utilitatis gratia, pro-  
pinquos aut extraneos alloquantur, aut qui, iuxta  
vocationem suam, faculares ad bonum hortantur,  
sed eos damnat & merito, qui parentum, & co-  
gnatorum negotiis implicatur, & carnali affectu, aut  
illis aut aliis secularibus amicis, iunguntur. Hos au-  
tem merito taxat, quia duo opposita vnire, & copu-  
lare nituntur. Si enim duos oculos habentes, cælum  
vno, & terram altero simul videre nequimus: quan-  
tò minùs si vnum tantum oculum haberemus, eo  
eodem temporis momento, cælum & terram as-  
picere valeremus? At vnus animus tantum est no-  
bis, vnum cor, vna voluntas, vnus affectus, quomo-  
do ergo possumus eo cælum terramque comple-  
cti, & nos ipsos carne, & spiritu, Deos (qui totos  
nos petit) & parentum ac propinquorum negotiis  
occupare? Præsertim cum iuxta dictum Isaia, angus-  
tum sit stratum, ita vt alter decidat, & pallium  
breue, quòd duos aperire non possit. ] Nemo qui-  
dem potest amicum, & inimicum sequi, & familiari  
& hosti simul assentiri: Vnde nec poterit, Dei, & pa-  
rentum ac propinquorum, non tantum diuersa, ve-  
rùm & contraria, negotia tractare. Christus quippe  
amicus noster est, qui cum Dominus sit, personam  
etiam amici suscepit, cum protestatus est: Vos au-  
tem dixi amicos: ] parentes verò, & cognati, si nos  
ad suas curas & sollicitudines pertrahant, hostes  
sūt manifesti: quia inimici hominis domestici eius. ]  
Non ergo possumus Christi vestigia sequi, & propin-  
quorum nostrorum, quæ nos à Christo auellunt ne-  
gotiis & sollicitudinibus inhærere. Nec parentes, ac  
sanguine iunctos, nos ad suas res temporales euo-  
cantes, iniuria afficimus, dum inimicos & hostes vo-  
camus, quos Bernardus, ad parentes cuiusdā sui mo-  
nachii scribens, erudeles filiorū interfectores appel-  
lat. Non sufficit vobis, inquit, quòd me in hæc sæculi  
miseriam miseri miserum induxistis, quòd in pecca-  
to vestro, & peccatore peccatorē genuistis, quòd in  
peccato natum, de peccato nutritis: nisi etiam inui-  
dendo mihi misericordiam, quam cōsequutus sum,  
ab eo, qui nō vult mortem peccatorum, filiū insuper  
gehennæ faciatis? O dūrum patrem! o sæuam ma-  
trem! o parentes crudeles, & impios, imò non pa-  
rentes, sed peremptores, quorum dolor, salus pigno-  
ris, quorum consolatio, mors filij est, Qui me malū  
perite cū eis, quàm regnare sine eis. Qui me rursus  
ad naufragium, vnde tandem nudus euasi, rursus ad  
ignem, vnde vix semivivus exiui, rursus ad latro-  
nes, à quibus semivivus relictus sum, sed mise-  
rante Samaritano iam aliquantulum conualui, re-  
uocare conātur: & militem Christi propē iam raptō  
cælo triumphantem (quod non in me glorior, sed  
in eo, qui vicit mundum) ab ipso iam introitu glo-  
riæ, tamquam canena ad vomitum, tamquam luem  
ad lutum; ad sæculum reducere molitur. ] Nec ob-  
stat, quòd sanctus hic pater eos parentes alloquitur,  
qui filiam suam à vita religiosa ad sæculum reuoca-  
re nitentur, quia patris ferè periculi, & damni  
est, si nos habitu religioso exuant, aut si retēto

habitu

1. Cor. 15.  
ex Menā  
dra.

I. a. 28.

I. an. 15.

Matt. 10.

Bernard.  
epistola  
11.

habitu, ad vitam saecularem & ad curas & negotia saecularia pertrahant. Si enim ego inter curas, a meo instituto alienas, periclitor, si inter negotiationes saeculares naufragium patior, si desiderii bonorum tempoarium, quae mei cognati aut parentes possideant, & laetitia suarum prosperitatum, ac tristitia & anxietate suarum aduersitatum discerpor, atque discrutior, quid refert si haec damna, & meae salutis detrimenta retento habitu religioso praeferam, aut deposito eodem habitu patiar? An vana ista desideria me saeculariter indutum suffocabunt, & non me religiosè vestitum ipsa demergent? An concupiscentiarum ignis acceptor est perlonarum, & saecularem, qui ipsum abscondit in sinu, comburet, & religiosum etiam eum concendentem, imò se sponte concipientem in ignem, nequaquam consumet? Sed certe multò melius aut multò danabilius religiosus, quam saecularis hoc distractionum mari demergitur, & hoc concupiscentiarum igne consumitur, quoniam isti pro ratione sui status, permittunt sibi & familiae temporalia quaerere, & in mundo viuenti concessum est, prosperitatibus & aduersitatibus mundi pulsari: ille vero, qui vitam caelestem, & a temporalibus curis alienam professus est, non potest illas tangere quin se contaminet, nec potest illis se implicare, quin desideria caelestia obruat & spiritus distractionis spiritu deuotionis absumat.

Si volumus ista mala certe horribilia vitare, parentes, & fratres, & propinqui omnes nobis fugiendi sunt. Sed quid est eos fugere? Numquid corpore domos eorum, conuictumque relinquere, & nos ad coenobium transferre? Nullo modo. Nam & saeculares saepe solent, aut negotiationis, aut alterius cuiuscumque rei gratia ab vxore, & charis pignoribus, & familia discedere, & quia id solum corpore faciunt, nequaquam sunt ex viris sua relinquētibz, nec magnum praemium omnia relinquentium accipiunt. Et qui solo corpore cognatos & cognatos deserunt, similes sunt Absaloni, propter fratricidium Ammonis Ierosolymam deserenti, & in alienigenarum terram migranti. Sicut enim iste, quia sola praesentia corporali, ciuitatem, & paternam domum, & amicosque reliquit, breui tempore conatus est amatam patriam reuifere, & palatium, ac patris vxores possidere, & vt id breuius consequeretur, non erubuit segetes Iob, ad eum venire remorantis concremare: Ita qui corpore solum a parentibus, fratribzque recedunt, & ad vitam religiosam transeunt, citò eorum se negotiis inuoluunt, & ad amicum conuersationem redeunt, & bonorum desideriorum segetes distractionis igne succedunt. Parentes ergo, & fratres, atque cognati praesentia corporali, & occupatione, & affectu, & cogitatione fugiendi sunt, vt his quatuor gradibus, ad perfectam abrenunciationem veniamus, & hoc perfectionis impedimentum a carne sanguineque proueniens, prudenter declinemus. Primo parentum, & propinquorum corporalis praesentia fugienda est. Quod tunc fit, quando aut ad imitationem Abrahae, exiit de terra sua, & de cognatione sua, ad proficendam vitam religiosam, patriam nostram, cognatos, & amicosque deserimus: aut si id non fecimus, a praepositis nostris, vt ex patria aliò mittamur, obnixè petimus: aut si id non possumus impetrare, parentum domum, fratrum, & propinquorum consortia, & amicorum, ac notorum alloquia, ac si longissime distaremus, penitus auerfamur. Sicut enim canis non audent domum ingredi, in qua vulnus accepit, nec ad illum hominem accedere, à quo grauius percussus est: ita nos, qui in paterna domo iniquitatum plagas contraximus, & nonnulli angulos, & loca, vbi miserè delinquimus, videre possumus, & inter fratres, & amicos positi millies à Diabolo percussi

**A** sumus, non simus canibus imprudentiores, sed tale domum omnimodis fugiamus, & tale confortium detrectemus. In quo Laurentius Iustinianus illustrissimum dedit nobis circumspectionis exemplum. Vitam enim religiosam aggressus, non solum adolescens, sed & gradæuus, sed & Episcopus factus, perpetuò pater na domo, & adibus fratrum abstinuit. Semel illam, vt dormitioni matris interesset, semel istas vt Marcum fratrem inuiseret extremum spiritum agerem, post susceptum habitum religionis intrauit. Quem profecto omnes religiosi imitari deberent, qui ad mirabilem eius puritatem appetit peruenire. Si enim Christum, vt dixit Bernardus, inter cognatos suos, dilectam, & desolata mater non inuenit, utique nec nos in domo parentum, & cognatorum non suorum, sed nostrorum nequaquam eum poterimus inuenire. Audi filia, & vide, inquit sanctus David sponsam Christi alloquens, & inclina aurem tuam, & obliuiscere populum tuum, & domum patris tui. Si domum paternam non solum non obliuiscimur, sed etiam sine causa frequentamus, quomodo Deo placebimus, & eius cor ad nostram pulchritudinem concupiscendam permouebimus? Quomodo audiemus attentè verba Dei, quae interioribus eius voluntatè nos docent: & videbimus splendorem eius, quae mentè nostram suo amore capiat, si oculos in terram, id est, in propinquos terre declinamus, & aures ad clamores ipsorum excipiendos inflectimus? Ossa arida, inquit Ezechiel, audite verbum Domini, quia qui in desertum religionis adducti ossium firmitatè induerint, & se molli parietum & cognatorum carne spoliauerint, & in se desideria carnis arefecerint, hi apti sunt, qui vocem Dei audiant, & spiritum perfectionis suscipiant.

**C** Deinde qui parentum & aliorum consanguineorum (prout potuimus) praesentiam corporalem reliquimus, æquum est, vt occupationes etiam, & negotia eorum, & curas, & sollicitudines relinquamus. Nam si nostris propriis negotiis valediximus, vt ad salutem animae festinaremus, & perfectionis impedimenta reiceremus, quae dementia erit, occupationibus, & negotiis, quae magis ad nos attinebant, reiectis, aliena suscipere, & eorum distractionibus regni caelestis cursum retardare? Vocauit Dominus quemdam, vt sequeretur se, & illi dicit: Permite mihi primum ire, & sepelire patrem meum, respondit qui illum ad se vocabat, sine vt mortui sepeliat mortuos suos: tu autem vade, & annuncia regnum Dei. Alius vero non vocatus, disciplinae eius seipsum ingessit, dicens: Sequar te Domine, sed permitte mihi primum, renunciare his quae domi sunt. Ad quae Dominus: Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno Dei. Reddat rationem Basilius, quare Dominus neutri eorum tam breuem erga parietem, & erga res suas occupationem permisit. Atqui ait, quae vterque rogabat, rationi maxime consentanea esse videbatur, ac iustissima: sed enim neutiquam ea Saluator probauit, neque vel ad punctum quidem temporis se iungi ab illo caelestis regni alumnos permisit, ne sublimi illa & caelesti animi elatione, humilium aliquid vel ageret, vel cogitaret, mentem in rerum terrenarum fragiliumque cogitatione depressa, & accliuatam: tamquam qui ad res caelestes animam adiuuerit, iis neutiquam liceat, eorum, qui in terra sunt rationem ullam habere, vt qui iam ex ea animo emigrauerint, & mentis contemplatione altiores mundo sint effecti. Quod si nec minima occupatio saecularis, volentibus Christum sectari, ab ipso Domino permilla est, quia aliquantulum à caelesti proposito retardabat, quantum minus illa negotia permitteret, quae nonnulli religiosi non verentur suscipere? Quorum isti fratrum, aut fororum coniugia componunt, alij argentum & aurum, quasi mercatores effecti ad fratres, aut propinquos,

In vita c. 3. & 8.

Psal. 44.

Ezech. 37.

Matth. 8.

Luce. 9.

Basilius. monast. c. 21.

2. Reg. 14.

Gen. 12.



ditandos quærent: alij à principibus, & magnatibus pro illis officia secularia postulât, alij innumeris aliis modis pro eorum utilitate se diferuciant. Nec aduertunt miseris, quod fratres, & propinqui, non amoris, sed propriæ utilitatis gratia eos adent, & vt sibi morte mancipiorû seruiant, in rebus religioso vilissimis auidè cupiunt. Nec considerant, quod si essent in sæculo, vbi non possent propinquos in rebus temporalibus promouere, ab ipsis, sicut alij despiceretur. Nec vident, quod in statu seculari constituti ab iis, pro quibus mille molestias patiuntur, nullû bonû opus acceperunt, & si adhuc in sæculo perdurarent, nullum omnino beneficium assequerentur. Nec tãdem cogitant, quàm lucuosè post mundum calcatû, iterum ad eum corde redeant, & tranquillitatem mentis suæ, ac profectum spiritus, ob carnis & sanguinis amorem amittant. Optimè hos perstringit Gregorius dicens: Sunt plerique, qui non solùm aliena non appetunt, verùm etiam cuncta, quæ possederant, in mundo derelinquunt, semetipsos despiciunt, nullam præsentis vitæ gloriã requirunt, ab huius se mundi actibus separant, & penè quicquid prosperitatis arripserit, calcant: Sed tamen adhuc vinculo carnalis cognationis obligati, dum amoris propinquitatis indicere deseruiunt, ad ea sæpè per affectum cognitionum redeunt, quæ iã & cum proprio respectu subegerunt. Cùmque plus quàm necesse est, carnis propinquos diligunt retracti exterius à cordis parente diuiduntur. Nam sæpè quosdam vidimus (quantum ad proprium studium spectat) iã præsentis vitæ desideria nõ habere, mundum, & opere, & professione reliquisse, sed tamen pro inordinatis affectibus in propinquorû prætoria irrûpere, terrenarum rerû iugiis vacare, libertatem intimæ quietis relinquere, & mundi studia in se iam dudum destructa reparare. ] Non dubium, quin isti ad vomitum redeant, & in sæculum, à quo exierunt, reuertantur, & tanto damnabilius, quãtò minùs aliena negotia, quàm propria quemq; trahunt, & quantò imprudentius est, bonum virtutis, quod homo propter se ipsum, & propter sua commoda noluit perdere propter alios, qui tãdem ridebunt, & ingratißimi erunt, ob eorum utilitates inanes thesaurum animæ nostræ dilapidare. His dicit Dominus: Si quis venit ad me, & nõ odit patrem suum, & matrem, & vxores, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, nõ potest meus esse discipulus. Odium istud cognatorum, quod Dominus à suis discipulis postulat, ex odio, quo animam suam prosequi debent, satis aperte intelligitur. Vt quæadmodû quis odio habet animam suam, nõ quia ei aliquod malum velit, sed quia ei illicita concupita subtrahit, quæ profectui mētis officiant: ita propinquos odio sancto prosequimur, non quia illos detestemur, aut illis malum aliquod velimus, sed quia nos ipsos eorum curis, & negotiis eximimus, & petita, quæ nostri status tranquillitati obesse possunt, constanter denegamus.

Huic voci Domini nobis obediendum est, & quandoquidè ex illis sumus, qui ad eum per abrenunciationem sæculi, & per propositum vitæ religiosæ venimus, omnis caro & sanguis nobis relinquenda est, si nobis cordi est nomè discipulorum Christi, etsi ad aliquam cognitionem sciētiae, quam ipse docet, peruenire velimus. Et si æqui fuerimus rerum æstimatores, videbimus nec aliquid difficile à nobis peti, nec aliquid aut præposterum, aut absurdum postulari. Si enim cum vitam sæculare agebamus, frater, aut conatus aliquis suis nos vellet occupare negotiis, ita vt nostra impediret, aut facultatibus tēporalibus notabile detrimētū afferret, proculdubio excusatione ali-

A qua prudētī nos ab illo absolueremus, ne eius utilitas, nostrū esset detrimētū. At curæ tēporales parentum, fratrum, & cognatorum, nostrum negotiū non iam tēporale, sed spirituale, quod præcipuum est, vehementer impediunt, & profectui nostræ mētis obstant, & professionē religiosam eneruant, & statū interiorē inquietant, & spiritū deuotionis, ac bonum famæ odorē, cæterasq; virtutes euertūt. Quare ergo eas non reiciemus, quare ab illis nõ nos eximemus, quare prudenter ab eo, quod non iã corpori sed animæ nocet, nõ nos excusabimus? Nisi fortè putamus detrimenta rerū temporalium esse magna, quorum causa cognati abnegãdi sunt, & detrimēta animæ, & salutis æternæ esse parua, propter quæ illi negãdi nõ sunt. Sed si hoc putamus, iam oculos mūdānorū habemus, iam vitæ spiritualis fundamenta ignoramus, iã ipsis cæcis, & stultis hominibus, qui corpus animæ præferunt, comparandi sumus. Illud itaque sciamus, nos si verè, & ex animo vitæ religiosam profitemur, mortuos esse mūdo, atq; aded sicut parentes, & cognati nostri, nihil ab iis, qui mortē obierunt, affligant, ita nihil temporale, aut quod mundū sapiat, debere à nobis postulare. Quod si postulent, imitemur nos Apollo Abbatem sanctissimū, qui hac cōsideratione, à negotio, & quidè nõ nimis difficili, imò satis facili & honesto, se cuiusdam sui fratris exemit. Sed libet hęc historiã elegatissimis verbis Casliani referre, ne si vel apicè mutauerimus, suauitate orationis huius sancti viri perdamus. Ad hęc, inquit, quæ prædiximus senem (id est ad Abbatem Apollo) cum germanus eius intempesta nocte venisset, implorans, vt de monasterio suo paulisper egressus, ad euellendum bouem, quem cæno palustri eminùs inherere flebiliter querebatur, ei esset auxilio, quia eū sol⁹ nequamquam posset eruere: Abbas Apollo pertinaciter obsecranti: Cur, ait, iuniorè fratrem nostrū, quem præteriens, propiorem quàm me habueras, non rogasti? Cùmq; ille eum mortē olim sepulti fratris oblitū & ex nimia cōtinētiae ac solitudinis iugitate velut impotem mētis existimans, respōdisset: Quomodo poteram de sepulchro eum, qui ante annos quindecim obiit, inuocare? Abbas Apollo: Ignoras ergo, ait, me quoq; ante annos viginti huic mundo fuisse defunctum, nullaq; iã posse de huius cellæ sepulchro, quæ ad præsentis vitæ pertinēt statū, tibi cōferre solatiam, quem in tantum Christus ab intēione mortificationis arreptæ, vel modicū ad extrahendum bouem tuū non patitur relaxari, vt ne breuissimi quidè momentū inducias pro patris indulserit sepultura, quæ multò vtique celerius, honestius, & religiosius fuerat exhibēda? ] O magnū, & mirabilem virum, qui ita ex corde suo amorē propinquitatis carnalē euellit, vt nec semihoræ spatium voluerit fratri concedere, & à religiosæ occupationis iugitate subtrahere. Quod exemplum, & alia similia Dominus antiquorum patrum literis consignauit, vt nobis legentibus ad emendationē nostram colaphos increpationis & confusionis impingat, qui audemus non tantum fratris bouē extrahere, sed sorores nostras in matrimonio collocare, & dotem promittere, & quærere, & pro fratribus nostris dignitates ambire, & eorum rem familiarem more œconomorum augere, & eorum similitates fouere, & vanitates approbare: qui non erubescimus diebus & noctibus cum nostris cognatis conuersari, & eorum lites, & cōtentiones, & negotiationes audire, & his omnibus tã à nostro statu alienis, à Christo sponso nostro cogitatione, & affectu diuelli.

Qui vult has sæculares propinquorum occupationes fugere, tertium gradum huius abrenunciationis ascendat, & non tantum eorum præsentiam cor-

Gr. g. 7. 7.  
mor. c. 14.

Luc. 14

Cassi. col.  
24. c. 9.

Matth. 8.

poralem, non tantum ipsorum curas, atque negotia, sed etiam carnalem amorem, affectumque relinquit. Nam admodum violentum erit amore carnali retento, aut negotiis parentum, & propinquorum modum imponere, aut se suauiter presentia eorum corporali priuare. Quam efficaciter autem hic affectus mundanus seponendus sit, magnus Basilius in hunc ferè modum exponit. A propinquis autem, amicis, parètibusve animi affectione nos tam longè oportet esse disunctos, quam longè eos, qui iam sunt vita defuncti, à viuis videmus distare. Qui enim verè se ad ea, quæ ex virtute sunt certamina, exuerit, mundòque, ac rebus mundanis omnibus nuncium remisit, qui que (vt plus aliquid dicam) mudo seipsum crucifixerit, is mundo, & omnibus quæ in mudo sunt, mortuus est, siue illi parentes sint, siue fratres, siue tertium quartumve, aut quemuis deinceps cognationis gradum obtineant. Basilius docet, quod Apollo fecit, & dixit, & quod Ioannes Cassianus laudauit: ex quo cognoscimus religiosos illos antiquos, qui tam ad vniuersam disciplinam religiosam seruatunt, doctrinam istam non incognitam, sed communem, & omnibus illis notam, & peruiam habuisse, & solerti diligentia seruasse. Quare qui illorum vestigiis inherere contendunt, & ad sanctitatem, quam illi adepti sunt, euolare, necesse est, eandem parentum ac propinquorum contempionem, simili auiditate custodiant, sciantque mutata professione, obligationem modumque viuendi mutari: quod & in ipso sæculo videmus impleri. Nam vir nobilis filium habens, qui facinus aliquod perpetraverit, illum si commodè potest, manu iudicis eripit, & ubi à nemine inueniatur, abscondit. At si ipse postea iudex sit, & munus gubernandi reipublicam gerat, eundem filium iterum cõsimile delictum patrantem, ac si non esset suus filius, querit, & si inueniat in carcerem mittit, & debita eum sententia condemnat: si hoc apud sæcularem hominè, qui amorem non dico iam naturalem, sed nec carnalem exuit, susceptum munus publicum facit, quid æquum est, vt religiosi professio à viro perfectionis animo proficiat perficiat: Certè vt si prius parentes, & cognatos suos carnaliter amabat, iam ita non amet, & itarui, ac professioni Deo consecrata seipsum accommodet. Si verò naturalis affectus, quem moderari contendimus, & in spiritualem commutare, nos pulset, & humanus amor infurgat, inspicientem illud mysterium duarum vaccarum, quæ arcam testamenti impostam plaustrò portabant: Hæ namque à suis vitulis separata mugierunt quidem (quod naturale erat) sed diuinitus actæ rectæ perreuerunt, & nec ad dexteram, nec ad sinistram declinarunt. Sic & nos qui Bethames (& interpretatur domus solis) id est, domum solis iustitiæ, ac perfectionem nostræ mentis querimus, dum solitudinem parètum nostrorum, necessitates fratrum, paupertatem propinquorum aduertimus, sentiamus id humano affectu aliquantulum (id enim humanæ naturæ permissum est) & ad Dominum omnium refugium suspiremus: ac rectâ tendentes, & nostræ professioni respondentes, nequaquam ad eorum sollicitudines reuertamur. Hunc autem humanum affectum spiritualis moderabitur, si nimirum, quos antea carnaliter diligebamus, iam spiritualiter amare curemus. Tunc verò illos spiritualiter diligimus, cum vera eis bona, scilicet spiritualia, volumus, & gratiam ac sanctitatem optamus, media verò, & quæ in bonum, & malum verti possunt, illis accidere, sicut & nobis ipsis contemnimus. Quocirca, inquit Basilius, dâda nobis opera est, vt propinquis nostris ea optemus, quæ optima sunt, iustitiâ dico, ac pietatè ad Deum, eaque,

A quæ magni nos aestimauimus, siquidem huiusmodi rerum precatio cum nobis honesta est, tum illis non mediocrè fructum per nos allatura. Si ita didicerimus cõsanguineos amare, nec casibus eorum aduersis turbabimur, nec prosperis successibus vanè letabimur, sed in medio positi, his quasi parè cõserètibus spretis, eorum bonam vitam, & in aduersis patientiam, ac in prosperis humilitatem illis affectuose conquiremus.

Sed non omnibus datum est affectum erga propinquos ordinare, & in spiritualem cõuètere, quare satius erit, si id nobis permissum est, eos spatii terrarum fugere, aut saltem quatum potuerimus à nostra conuersatione separare, & obliuioni committere. Quibus hic postremus gradus dimissionis parentum arriserit, optime illud Deuteronomij competit: Qui dixit patri suo, & matri suæ, nescio vos. Et fratribus suis, ignoro vos, & nescierunt filios suos: Hi custodierunt eloquium tuum, & pactum tuum seruauerunt: iudicia tua, ô Iacob, & legem tuam, ô Israël. Nam hi, non vtcumque, sed perfectissime illud Domini eloquium, pactumque custodiunt, quo dictum est illis, vt parentes, fratres, propinquosque dimittant, si volunt ad perfectam religiosam vitæ disciplinam venire. Imò & perfectè custodientes hoc pactum, in hoc quod carnem, & sanguinem nesciunt, misericordè ad Dei scientiam, & contemplationem se disponunt. Vt enim dixit Gregorius: Ille scire Dominum familiaris appetit, qui præ amore pietatis nescire desiderat, quos carnaliter sciuit. Graui etenim damno scientia diuina minuitur, si cum carnis notitia partitur. Extra cognatos ergo quisque, ac proximos debet fieri, si vult parenti omnium verius iungi: quatenus eosdem quos propter Deum vitæ negligit, tanto solidius diligat, quato in eis affectum solubilem copulæ carnalis ignorat. Qui parentum, propinquorumque cogitationem euallent, eosque obliuioni tradiderit, is iam perfectè abrenunciavit parentibus propter Christum, & radicem magnæ inquietudinis ablegauit. Omnis namque humana operatio, siue bona, siue mala à cogitatione incipit, quam si bona sit, Deus seminat, si verò mala, aut diabolus, aut corrupta nostra natura suscitât. Vnde qui cogitationes suas in negotiis & curis suorum propinquorum pascit, iam ingressum immoderato affectui erga illos, & occupationi sæculari concessit. Qui verò cogitationem in Deo habens, nec recordatione propinquis iungitur, immoderatis affectibus, & alienis à suo statuto negotiis manifestè ianuam interclusit. Quanta verò mala religiosi, ex imprudètibz erga cognatos cogitationibus proueniunt, & quantis inquietudinibus istæ cogitationes ianuam aperiant, non ego, sed magnus Basilius dicat. Malo enim in te tepidis religiosi odiosa, patrû verba contexere, & non proprio stylo aduersus immoderatum affectum erga propinquos, & cõsanguineos pugnare. Dic tu sancte pater Basili, & Ecclesiæ Doctor egregie, & monachorû pater expertissime, quid de hac re sentias, & quæ mala ex memoria propinquorû in aliis expertis: Quare profuerit, inquit, vt nihil illorû solliciti, cogitationes ipsi in libertatè ab omni cura, & anxia sollicitudine, vindicemus. Diabolus enim, cum omnes nos de rebus vitæ huius carnis exuisse animaduertit, & expeditissimo cursu ad cœlum cõtendere, in hoc elaborat, vt cum animum nostrum in propinquorum recordationem reduxerit, eò sensim adducat, vt rationibus illorum curandis, mentem nostram ad suscipiendas vitæ huius sollicitudines impellat, vt videlicet illa secum verferet, quæ res propinquorû sit, eiusmodi nequa se possint tutari, an

Basil. 6.  
cõsuetud.  
monach. c.  
21.

si. col.  
c. 9.

lib. 8.

1. Reg. 6.

Basil. cõ.  
suet. mo.  
nach. c. 21.

Deut. 33.

Gregor. 7.  
mor. c. 14.

Basil. cõ.  
suet. mo.  
nach. c. 21.

non: ex contractibus præterea lucra, quæ veniât, & illorum fortunas quantopere exaugent: ad hæc ex variis, ac fortuitis vitæ casibus, quæ iactura contingant, eaque illorum rem quantopere minuant: facitque, vt ex rebus illorum ad vitæ commoditates prosperis, vñ cū ipsis lætemur, itémque ex aduersis doleamus: similitérque, vt cum eorum inimicis pariter inimicitias geramus ( & quod grauius est, qui iussi sumus, vt inimicum neminem habeamus ) & amicis contrâ foueamus, indignis sæpe spiritali cõiunctione: præterea, vt de iniquis, ac per illorum fraudes quæsitis lucris gaudeamus, prauas denique omnes de rebus vitæ huius affectiones, quibus exuris earū loco spiritalis cogitationes induxeramus, denud in animum nobis reducit, quo iterum ad rerum humilium, atque sæcularium cogitationum depressio, internum monachum perimit. Fit hinc, vt veluti statua sit monachus, quæ solam monachi figuram circumferat, nimirum quæ nusquam virtutibus sit animata. ] Hactenus dixit Basilius, & sapientissimè actum dæmonis patefecit. Qui nititur memoriã propinquorum in mentes religiosorum inuohere, vt semina faciat inordinatorum affectuū, & sæculariū occupationum, quæ, suborta qualibet se implicadi in huiusmodi rebus occasione suppullent. Quamobrem amatoribus perfectionis memoria carnis, & sanguinis abiicienda est, vt carnalis affectus paulatim arefcat, quo mortificatio facillimū erit, nec nos occupationibus sæcularibus propinquorum euoluere, nec eorum domos & colloquia frequentare.

Sed tandem, ne super sit aliquis scrupulus, imperfectis adhuc viam spiritus nescientibus, & sæcularibus nihil aliud quàm tēporalia cogitantibus, respōdeamus, & quam nullius momēti sint rationes, quibus religiosos ad suas curas conātur pertrahere breuiter explicemus. Istæ sunt tres, pietas, necessitas, vrbānitas. Pietas quidem, quæ, vt Thomas Aquinas ait, non consilij sed præcepti, & non cuiuscumque præcepti sed ipsius decalogi est, quo tenemur patres honorare & cognatis in necessitatibus subuenire. Cui præcepto contradicimus, dum religiosos à suorum parentum & propinquorū cura diuellimus. Dicetūque nobis illud Saluatoris, quo perstrinxit Phariseos, Quare vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? ] Mādatur enim Deus, & quidē primum in promissione, ] cui scilicet primo promissio præmij adiuncta est, Honora patrem tuum, & matrem tuā, quod meritō licet nō æquali gradu ad omnes propinquos extenditor: parentes vero, & cognatos relinquere, & obliuisci videtur ab hominibus inuenta traditio. Necessitas verò, quoniam si parentes, aut fratres extremè indigent, nō iustitia, non religio, sed manifesta crudelitas est eos relinquere, nec eorum indigentia subuenire. Quod Paulus palam confessus est dicens: si quis autem suorum, & maximè domesticorum curam non habet, fidem negauit, & est infideli deterior. ] Et sanè cū ipsa lex naturalis, in hominum visceribus scripta, hanc parentum & propinquorum, imò & omnium extremè indigentium subuentionem iubeat, nulla potest ratione deleri, nullo prætextu perfectionis eius obligatio vitari. Nisi velimus Phariseis consentire, quos Dominus acriter reprehendit, eo quod muneri Domino offerendi prætextu, homines à patrum suorum honore ac subuentione volebant eximere. Vrbānitas demum, quoniam virtus, & perfectio vitæ Christianæ, non est agrestis, & rudis, quæ faciat religiosos à suis parentibus, & cognatis eos quærētibus, & visitantibus fugere, & eorum colloquium detrectare. Si autem illi beneuolentiæ gratia ad nos inui-

sendum accesserunt, debemus, ne stulti habeamur debitum istud persolvere, & eos adiuuicem visitare. Quod si absentes sint, quibus litteras ad eos mittere, & salutationes scribere prohibeat, cū Paulus & Ioannes Christi apostoli non semel in suis epistolis non iam cognatos, sed amicos, & notos, quod minus est, tenerrimè salutauerint?

Hæ sunt hominum carnaliter sapientiū rationes, sed perfectō nec pietas, nec necessitas, nec vrbānitas postulat, vt nos contra ordinem status nostri, negotijs sæcularibus implicemur, & animæ salutē rebus temporalibus postponamus. Pietas quidem erga parentes, omnes attingit (verum est id) sed non omnes eodē modo, sicut enim diuersi sunt status, sæcularis, & religiosus, ita diuersa ratione à pietatis virtute ligantur. Frater meus, qui in sæculo manet, paternam domum adeat, patri ac matri seruiat, & facultatibus suis, si eas habet, sin minus industria, & obsequijs eorum necessitati provideat. At ego qui sæculo & sæcularia deserui, altiori modo virtutem pietatis colam: Quia parentes honorabo, consilij (si rarè opus fuerit), iuuabo, & semper orationibus meis, eos, ac reliquos propinquos Deo communi omnium parētī commendabo. Hoc autem adiutorium temporali præest, quia non iam à pecuniis fallacibus, nec à principibus huius sæculi, sed ab eo qui verè Dominus, & pater est omnium, meis parentibus remedium postulo. Necessitas parentum non vna esse potest: aut enim communiter indigent, aut extremè, aut grauius. Si necessitas communis est, ipsimet parentes, in sæculo & inter diuites positi possunt meliùs, & decentius, quàm filius religiosus sibi solatium quærere, atque adeò filius status religiosum habens est sufficenter excusatus. Si verò est extrema, aut grauis (quæ non passim, imò rarissimè accidit) tunc si alij sunt fratres, sæcularem vitam agentes, illis primum, & non religioso promissio parentum incumbit. Si autem non sit alius, qui patri aut matri grauius aut extremè indigentī succurrat, tunc religiosus Christum in cruce pendentem imitetur, qui dilectissimam matrem omni humano solatio destitutam, dilecto discipulo commendauit. Ita & ipse crucis vitæ religiosæ clauis trium votorum affixus, parentes grauius indigentes prælatō commendat, vt ipse (si fieri possit) illis de rebus monasterij provideat. Sin minus eius obrenta licentia, & de consilio seniorum, ac doctorum hominum videat, quomodo per seipsum illi necessitati subueniat. Graues istæ necessitates (vt diximus) rarè aut non passim occurrunt, & extra illa religiosus perfectiùs faciet, & multa obstacula perfectionis tollent, si se rebus parentum aut propinquorum non immisceat. Nec illi sententiæ illa sacra scripturæ negotium facessunt, quia non cum ipso loquantur, vt aperte Basilius docet, qui citato illo loco Pauli ista subiungit. Huic paucis respondebimus, hoc ab admirabili Apostolo dictum fuisse iis, qui in communi, & vulgari genere vitæ versabantur, qui diuites erant, & propinquorum inopia poterant subuenire. Similiter quoque lex etiam hæc dicit. Atque vt dicam breuius, viuis dicta sunt illa, non mortuis: nam hi quidem ab omni prorsus huiusmodi debito liberi sunt. Tu autem mortuus es, & toti mūdo crucifixus: recietis enim vitæ huius diuitijs, summam paupertatem complexus es: cum te ipsum Deo dedicaueris, in peculiarem Deo thesaurum adscitus es. Vt mortuus liber es omni in propinquos tributi collatione, vt nudus omni rerum possessione, nihil iam habes, quod largiaris. ] Et ista sufficiunt. Nam si vrbānitas pietati, & necessitati se comparet, & à me respōsionem

D. Thom.  
3. 2. q. 101.  
ar. 4.

Mach. 1. 1.

Ephes. 6.

Exo. 20.

1. Tim. 5.

Mach. 1. 5.

Basil. 6.  
supra.

extorqueat, vellem illi non verbis, sed fletu respondere, quod nos miser in religioso statu, sæculi obligationes, & salutationes, admittimus, & sæculum in vitam religiosam intulimus, & nos ipsos sæcularium vanitati subiecimus. Sed iam si propinquorum colloquia admittenda sunt, sint illa rara, sint religiosa, sint non de rebus sæcularibus, sed de rebus diuinis, sint non suæ vanitati, sed nostro statui conformia. Et erubescamus, quod illi potentiores sint nobis, & nos ad suas vanitates trahant, & non ipsi ad nostram veritatem perueniant.

Non ergo o religiose, in hac re tam propria, & tã affectui naturali cognata, tibi ipsi credas, sed magis dictis sanctorum patrum, & exemplis sanctorum, & virorum spiritualium assenti. Parentum, & fratrum, & propinquorum memoriam, & immoderatũ affectum, & ordinaria colloquia fuge, sed multo magis curas, & negotia deuota, si nõ vis sub habitu regulari mentem sæcularem, & cor mundanum distractum-que gestare. Ne tibi ipsi fidas, nec cuius honesto prætextui credas, quia astutus est diabolus, & quos nõ potuit, aut ambitione, aut blanditiis vincere, propinquorũ amore prostrauit. Caro valde limosa est, & si eam non times, sine dubio tuam mentem inficiet, & ab spiritu te seinget. Honora patrem tuum (vt verba te Hieronymi moneãt) sed si te à vero patre non separat. Tamdiu scito sanguinis copulam, quãdiu ille suum nouerit creatorem. Alioqui Dauid protinus tibi canet. Audi filia & vide, & inclina aurem tuam, & obliuiscere populum tuum, & domũ patris tui, & concupiscet rex decorem tuum. ] Grande præmium parentis obliuiscere: concupiscet rex decorem tuũ. ] Quia audisti, quia vidisti, quia inclinasti aurem tuã, & populi tui, domusque patris tui obliuiscere, idcirco concupiscet rex decorem tuum, & dicet tibi: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. ] Hæc proculdubio obliuio parentum, & abnegatio propinquorum, quam te Hieronymus monet, te amabiliorem filium Dei faciet, & cognatum Angelorum, quia confidentius & affectuosiùs dices: Pater noster, qui est in cœlis, ] dum propter patrem cœlestem, carnalem patrem in hoc, quod tuæ professioni obest, negas in terris: & Angeli te, à carne, & sanguine auulsum, sibi vita propinquiorem agnoscent. Ne obliuiscaris ingens præmium huius abnegationis, quod tibi à Domino promissum est: Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. ] Cẽtuplum accipies, & vitam æternam habebis, quod cuiusvis laboris etiam maximi abundantissimum præmium est, & insuper parentes relictos non relinques, & propinquos dimissos non dimittes. Quia si eos ad horam deseris, & ad momentum huius vitæ derelinquis, forsitan per tuas orationes saluatus in æternum possidebis. Tunc eorum consortio sine villo periculo distractionis lætaberis, & eos videndo, & alloquendo, non à Deo separaberis, sed ad nouas Dei laudes, & ad gratiarum actionem accenderis, Omnesque sancti gratulabuntur tibi, quod odio habendo parentes, & propinquos dilexisti, & fugiendo tenuisti, & non iuando infructuosè, prudenter ad iter cœlorum arripendum adiuuasti.

Hierony. epist. 10. ad Euseb.

Psal. 44.

Car.

Matth. 6.

Matth. 19.

*Quod religiosus nimias familiaritates vitet.*

C A P V T XXVI.



**A** D E M vobis scribere, inquit Paulus sanctissimus Euangelij præco, mihi quidem non pigrum, vobis autem necessarium. ] Idem nunc & nos dicimus, quoniam, quæ supra pro re nata breuiter scripsimus, nunc ex professo repetimus. Ita verò repetimus, vt circa præactam materiam non eadem, sed diuersa dicamus. Nec frustra repetimus, quia res maximè necessaria non satis exposita est, nec circa eam, quæ diligentissima indiget circumspectione, satis superius putamus fuisse prædictum. Hæc autem res est mutua amicitia, ac familiaritas, quam interdum religiosi sub specie boni suscipiunt. Quæ si ad nimietatem declinet, non minus ipsismet religiosi, ac sanctæ religionis dominus perniciosa est, quã essent inimicitia, ac manifestè dissidia. Nisi quod ista palam, & sine villo fuce bonum religionis destruant. Quod in vnitatis est positum, nimia verò familiaritates abscondit, & fraudulenter, quia sub specie vnitatis idem bonũ domorum religiosarum subuertunt. Omnes quidem tam religiosi quàm sæculares amandi sunt, proximi enim sũt, quos charitas suo gremio cõplectitur, sed nemo immoderato, ac nimio amore diligendus. Cum omnibus, aut nostræ aut alienæ professionis fratribus conuersandum est, quando id aut necessitas, aut vtilitas tulerit, sed nullus quantumuis sanctus ad nimiam familiaritatem admittendus, nisi forte consultò velimus diuinam familiaritatem amittere, & in ingetes mentis dissensiones, & in magna vitia prolabi. Nec cũ sancto, ac perfecto viro immoderata amicitia, ac nimia familiaritas habenda est, (& nunc nihil de amicitia cum femina quantumuis sancta loquor, nã ipsa diuersitas sexuum, & ignis cum stuppa coniunctio, satis periculum vltionis declarat) quia ille aut talem familiaritatem respuet, aut perfectionis proposito, quod conceperat, miserabiliter decidet. Perfectus enim amor Dei omnem alienum amorem reiicit, & vera cum Deo orationis familiaritas, omnẽ ineptam cum hominibus familiaritatẽ excludit, quod si hæc quisq; complectatur, nec perfectus in eo Dei amor, nec intima orationis familiaritas est. Cum nullo, inquam, licet magnæ virtutis specimen præbeat, licet magnæ sanctitatis videatur, nimia amicitia, aut multa familiaritas habenda est, quæ bono sine incipiens, si daret semper in aliquod malũ proruit, & sapissimè non quodcũq; malum, sed magna, & intolerabilia mala progignit. Hisque, qui istas ineptas amicitias sub prætextu boni, aut alicuius profectus spiritualis ineunt, omnino congruit illud Pauli. Sic stulti estis, vt cum spiritu cœperitis, nunc carne cõsummemini. Nã quod spiritus cœpit, aut (verius loquẽs) cœpisse videtur, caro, id est, distractio, & ambitio, & loquacitas, & scandalum perficit, (quid timeo dicere) & interdum caro ipsa, nimirum carnalis amor, & impudica affectio consummat.

Philip. 3.

Galat. 5.

Istæ nimia familiaritates, & immoderata amicitia (vt nunc aliqua earũ detrimẽta recensẽ) primũ cor viri spiritualis amore creaturarũ inficiunt, & cogitationibus inutilibus, & vanis desiderijs cõtaminant. Amor enim creature alicuius, qui ordinatus non est, nec Dei causa à nobis assumptus, nõ dubiũ, quin cœnũ, ac lutum fetidũ sit, quod spiritui ad Deũ creato superinectũ, charitatẽ erga Deũ si non tollit, at fidelitatẽ cõmaculat, dura mentẽ à Deo aliquatũlũ auocat, & in vilissimã creaturã immoderatus inclinat. Dũ verò huic spiritus plus æquo iũctus est per amorem, non potest nõ inutiles cogitationes rei amate parere, & vana desideria eorum, quæ illi vtilia putantur, progignere. Sicut enim malus, cui ramius pyri